

Berlaar, Zuster Heilig Hart van Maria

COLLECTIE ONLINE

Historisch Archief Berlaar

INVENTARISNUMMER

TDS386

BESCHRIJVING

De gebouwen van de Zuster van het Heilig Hart van Maria. We zien de modelhoeve/landbouwschool (Sollevelden), de huishoudschool, de kapel, het klooster en pensionaat, de Sint-Pieterskerk (Markt), de parochiale meisjesschool en de woning van de directeur (Pastorijstraat).;Het doel van de zusters van het Heilig Hart van Maria in Berlaar was van bij de oprichting van de congregatie in 1845 'het onderwijzen van kinderen en het verzorgen van bejaarden en zieken'. Het onderwijs voor de gewone kinderen van het dorp ('het volksonderwijs') lag de zusters nauw aan het hart. In het midden van de 19de eeuw richtten ze het lager onderwijs op. In 1881 werd gestart met een kostschool. In 1923 telde die al 150 internen. Tijdens het schooljaar 1963-64 bereikte het internaat een hoogtepunt, met 588 internen over de verschillende afdelingen heen. Daarna daalde de populatie, eerst geleidelijk en later met rasse schreden. Op 1 juli 1993 sloot het internaat de deuren.;Rond de eeuwwisseling werd 'de normaalschool voor bewaarschoolonderwijs' opgericht. Toen de opleiding tot kleuteronderwijzeres in 1972 in het hoger onderwijs werd ondergebracht, kwam de afdeling 'menswetenschappen' tot stand. In 1974 werden de laatste kleuteronderwijzeressen gediplomeerd.;Om jongeren voor te bereiden op de taak die hen wachtte op het landbouwbedrijf, besloten de zusters in oktober 1906 een 'huishoudelijke landbouwschool' op te richten. Deze middelbare landbouw-huishoudschool beschikte over een modelhoeve - een unicum in die tijd - waar de leerlingen theorie en praktijk geïntegreerd kregen. Hiermee was de basis gelegd van het technisch secundair onderwijs. In 1923 sloot hierop een opleiding voor 'landbouwhuishoudregentes' aan. In 1989 ging dit regentaat op in het Hoger Instituut der Kempen te Geel.;Sinds de Eerste Wereldoorlog bezat de congregatie in Berlaar een kantwerkschool. Door de opkomst van machinaal vervaardigde kant kreeg deze school het moeilijk en in 1928 werd ze aangevuld met een naaischool. Gedurende jaren was dit een bloeiende school, waar vele vakbekwame naaisters afstudeerden. In 2001 werd wegens gebrek aan interesse de BSO-richting kleding afgebouwd en omgevormd tot de richting verzorging.;Juist na de Tweede Wereldoorlog was er dus in Berlaar een goed uitgebouwd middelbaar beroepsonderwijs en een technisch secundair onderwijs, met daarbij een normaalschool voor kleuteronderwijzeressen en landbouwregentessen.;In de jaren na de oorlog groeide echter de nood aan algemeen vormend onderwijs, ook voor meisjes. Steeds meer ouders geraakten ervan overtuigd dat via een langere scholing hun kinderen een betere toekomst en een hogere sociale positie zouden kunnen verwerven. De zusters speelden in op deze nood. Op 1 september 1957 startte zuster Arnulfa samen met zuster Benedicta met de 6de moderne (nu het 1ste jaar), een klas van 19 leerlingen. In 1958 nam zuster Benedicta de leiding op zich en ze bouwde de 'moderne humaniora' volledig uit. In het schooljaar 1960-1961 namen de leerlingen hun intrek in de nieuwbouw, opgetrokken in de tuin van het klooster.;Op 1 september 1969 gaf zuster Benedicta de fakkel door aan Hilde Marinus-Van Hoof, de eerste lekendirectrice. De ASO-afdeling telde toen 269 leerlingen. Op 1 september 1973 werd de 'oude humaniora' opgericht. Begin jaren 1980 werd de overstap gemaakt naar het VSO. Door de invoering van deze onderwijsvorm, waarin het eerste jaar voor alle leerlingen gemeenschappelijk was, drong een herstructurering zich op. Op 1 september 1984 werd een middenschool opgericht, met daarboven een ASO-bovenbouw en een TSO-BSO-bovenbouw. Een jaar later fuseerden deze twee bovenbouwen tot één. Drie scholen met elk een eigen cultuur, die jaren onafhankelijk naast elkaar gefunctioneerd hadden, moesten nu intens gaan samenwerken. ;Begin jaren 90 werden heel wat secundaire scholen gemengd. Onder druk van een aantal ouders werden in Berlaar op 1 september 1993 de eerste jongens ingeschreven. Ondertussen maken zij iets meer dan 1/3 van de schoolbevolking uit.

OBJECTTYPE

postkaart

TREFWOORD

Klooster, Onderwijs, Nonnenschool, Hogere Landbouwschool, Hogere Normaalschool voor Landhuishoudkunde, Middelbare Landbouw- en Huishoudschool, Instituut heilig hart van Maria, Private collectie, Toine De Sutter

VERVAARDIGER

B. Kühlen, uitgevers